

Diaconaat

Oude testament

De wortels van het diaconaat liggen in de geschiedenis van het volk Israël. In die geschiedenis, verhaald in het Oude testament, zijn woorden als bevrijding, gerechtigheid en barmhartigheid richtinggevend. Essentieel in het bestaan van het volk Israël zijn perioden van slavernij en ballingschap geweest, met daaraan gekoppeld de verhalen van bevrijding en de visioenen van de profeten die hierover spreken. God is daarin de bondgenoot van de verdrukten, de hongerigen, de gevangenen, de zieken, de vreemdelingen, de wezen en de weduwen (Psalm 146: 7-9). God heeft Israël bevrijd tot volwaardig mens-zijn, en zo zullen zij 'de arme, de vreemdeling, de weduwe en de wees' als volwaardige mensen behandelen. In het Oude Testament zijn veel wetten beschreven die dienden om mensen te beschermen. "Wanneer u bij de graanoogst op de akker een schoof vergeet, mag u niet teruggaan om die op te halen. Laat hem achter voor de vreemdelingen, weduwen en wezen. De HEER, uw God, zal u erom zegenen in alles wat u onderneemt (Deut.24:19)

Barmhartigheid, gerechtigheid en bevrijding zijn de drie sleutelwoorden in het diaconaat.

Diaconale opdracht

Als christenen hebben we allemaal een diaconale opdracht. Dat is een opdracht om in de dienst van Jezus Christus dienend te leven in de gemeente en in de wereld. Op talloze plaatsen in de Bijbel lezen we hierover en onderwijst Jezus zelf ons in deze dingen.

Nieuwe testament

In het nieuwe testament wordt de diaconale lijn voortgezet. Centraal staat daarbij de navolging van Jezus Christus, de Diaken, de dienstknecht bij uitstek. Hij is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen (Marcus 10: 45). Hij was er voor de ander, de naaste in nood.

Diaconaat betekent dan zich de vraag stellen "wat kan ik voor anderen, mijn naasten, in deze omstandigheden doen?" Maar het hierbij niet laten, maar ook wegen zoeken om tot daadwerkelijke hulp en verandering van situaties te komen.

Christus zegt in Mattheüs 25: 40: "Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor één van de onaanzienlijkste van mijn broeders of zusters dat hebben jullie voor mij gedaan.

Diaconaat

Diakonia is het Griekse woord dat vertaald kan worden met dienstbaarheid. We komen het woord diakonia tegen in het boek Handelingen en in een aantal brieven. Hier gaat het steeds om de gemeente, het is de gemeente van Christus die dient. Diakonia is ook te vertalen met bedienen, de tafeldienst. Daarbij denken wij aan het avondmaal. Hier diende Christus door het brood te breken en de wijn te schenken ten teken van Zijn dienst aan de mens. Het diaconaat is dan ook sterk verbonden met het avondmaal. Zoals Christus ons gediend heeft, zo dienen wij onze naaste. Helpen waar geen helper is.

Barmhartigheid, gerechtigheid en bevrijding

Barmhartigheid laat zich misschien wel het best omschrijven met de door de Here Jezus zelf vertelde gelijkenis in de Bijbel over de barmhartige Samaritaan. Niet voorbijgaan aan de overzijde van de weg, maar neerknielen en de medemens tot helper zijn. Omzien naar de naaste, solidair zijn en delen. Kort en bondig geformuleerd: helpen waar geen helper is. Bij gerechtigheid gaat het om het recht dat de arme, de zwakke of de vreemdeling heeft. Het is niet het recht van de sterkste en of de rijkste en het heeft niets te maken met gunsten die worden verleend. Het gaat om het herstel van het recht, de juiste relaties tussen de individuele mensen en tussen groepen, rassen, klassen en volken. Het gaat erom dat mensen tot hun recht komen, kunnen meetellen zoals God het gewild heeft. Concreet: de geboden onderhouden en opkomen tegen het onrecht.

Bevrijding is een centraal begrip in de Bijbel. In Deuteronomium 15 wordt bevolen dat een slaaf na zes jaar vrijgelaten moet worden en middelen van bestaan mee krijgt. Alleen vrijlaten is dus niet voldoende, er moeten nieuwe kansen geboden worden.

Diaconaat is kerkelijk werk en wordt in de kerkorde beschreven als een roeping van de gemeente tot dienst van barmhartigheid en gerechtigheid.

In Ordinantie 8-3-3 van onze kerkorde staat: "De diaconale zorg in de gemeente en in haar omgeving krijgt gestalte in het leven van de leden van de gemeente, die worden opgewekt tot onderling dienstbetoon, tot voorbeden en tot de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in de wereld, als ook in de arbeid die door en onder leiding van de diakenen wordt verricht".

Om zien naar elkaar

Diakenen zijn niet alleen uitvoerders maar ook aanvoerders. Zij doen niet alles zelf, maar schakelen waar mogelijk gemeenteleden in. De diaconale arbeid is een taak van de gehele gemeente. Het dienstbetoon, verbonden aan en gedragen vanuit het Evangelie, is kenmerkend voor een levende christelijke gemeente. In zo'n gemeente heeft men aandacht voor elkaar, heeft men belangstelling voor elkaars lief en leed en is men bewogen met het lot van de naaste in nood. In zo'n gemeente heeft men veel voor elkaar én voor anderen over, zowel dichtbij als ver weg.

Visie:

De diakenen willen er op allerlei manieren zijn voor mensen die geen helper hebben, voor mensen in nood.

Diaconaat is een zaak van de hele gemeente, de diakenen leiden en stimuleren gemeenteleden bij het uitoefenen van de diaconale taak.

Met 'mensen in nood' wordt bedoeld: ieder die in een (nood)situatie verkeert waarbij elementaire menselijke behoeften (materiële en immateriële) in het gedrang zijn gekomen. Met 'op allerlei manieren' wordt verwezen naar twee hoofdvormen van solidariteit: de concrete hulpverlening en het meehelpen aan het veranderen van structuren.

beleidspunten:

Diaconaat (algemeen):

Het hart van het diaconaat ligt in de gemeente. De opdracht van Christus om diaconaal bezig te zijn, is een opdracht voor de hele gemeente. De diakenen leiden en stimuleren gemeenteleden in het omzien naar de naaste, het solidair zijn en het delen. Kort en bondig geformuleerd: in het helpen waar geen helper is.

Diakenen zijn onderdeel van de wijkteams, waar binnen de diverse wijken bezoeken worden gedaan. Diakenen doen o.a. ook bezoeken die gericht zijn op het diaconaat. Er wordt praktische en maatschappelijke hulp verleend aan armen, weduwen, wezen en zieken.

Tijdens deze bezoeken kunnen de volgende zaken besproken worden:

- geven van informatie over bepaalde sociale voorzieningen
- informatie over het diaconale werk van de gemeente
- op het spoor komen van noden en knelpunten
- het zoeken naar gaven en talenten van andere gemeenteleden
- het werven van vrijwilligers, om bepaalde ondersteuning te geven.
- het inschakelen van een budgetcoach.

Beleid:

Bij de diaconale activiteiten zoals de HVD dames, de bloemengroet, de autorijdienst en de kerstpakkettenactie de gemeenteleden betrekken door deze activiteiten onder de aandacht te brengen en te verzoeken om actieve deelname.

Door informatie in kerkblad en website gemeenteleden de betrokkenheid bij het (onderlinge) diaconaat te vergroten.

Ondersteuning:

Voor gemeenteleden die (tijdelijk) over onvoldoende middelen beschikken worden deze middelen aangeboden of op verzoek verstrekt. Hierbij is het van belang dat de ontvanger openheid van zaken geeft, ook op het financiële vlak. Het gaat hierbij om in de noodzakelijke middelen van het bestaan te voorzien.

Er zijn door de overheid (landelijk en plaatselijk) een aantal regelingen getroffen om mensen in bepaalde situatie meer financiële armslag te geven. De regelingen zijn vaak ingewikkeld en daarom wordt er te weinig gebruik van gemaakt.

Beleid:

We zullen geen actief beleid hierop voeren maar reactief, als er zich een situatie voordoet zullen we per geval bekijken wie wat oppakt, en een plan van aanpak maken. De diaconie zal aan de verschillende groepen vrijwilligers vragen om hun ogen en oren open te houden en daar waar signalen opgevangen worden deze door te geven aan een van de diakenen.

Bijdragen aan instellingen(giften):

Bijdragen worden verstrekt in de vorm van de opbrengsten van bestemmingscollectes en giften uit de vrij te besteden diaconale gelden.

Beleid:

De gelden worden zoveel mogelijk beschikbaar gesteld via de kanalen van de PKN of via kanalen die passen bij de modaliteit van onze gemeente. De Diaconie heeft in de periode 2014-2018 het collecterooster aangepast door meer bestemmingscollectes in te roosteren, te weten 2/mondiaal, 2/landelijk en 1/regionaal. Dit beleid willen we handhaven voor de komende periode. We hopen hiermee de diaconale betrokkenheid van de gemeente te vergroten zodat men weet waarvoor men geeft. Door middel van voorlichting via kerkblad, website, folders en afkondigingen worden de bestemmingcollectes onder de aandacht van de gemeente gebracht. Tevens wordt jaarlijks een Avondmaalsproject uitgekozen waarbij een jaar lang tijdens de Avondmaalsdiensten voor dit project gecollecteerd wordt. Met de afkondiging tijdens de Avondsmaalsdienst wordt extra voorlichting gegeven.

Vakanties:

Het kan zijn dat voor een aantal personen in de gemeente de drempel te hoog is om zelf een vakantie te organiseren.

De diaconie wil in die gevallen hulp bieden om naar een passende oplossing te zoeken.

Beleid:

De diaconie zal hier mee aan de slag gaan als de vraag zich voordoet. We zullen kijken naar de (on-)mogelijkheden van de hulpvrager en eventueel specifieke vakanties onder de aandacht brengen zoals: mindervaliden, ouderen, minder draagkrachtigen en eenouder gezinnen. In geval van een financiële bijdrage zal de diaconie het protocol van de ondersteuning volgen. De verdere organisatie wordt door de vakantieorganisatie verzorgd.

Jeugddiaconaat:

De diakenen vinden het belangrijk dat de jongeren van onze gemeente oog krijgen voor de naaste dichtbij en ver weg.

Beleid:

De diakenen willen jongeren stimuleren door onder andere voorlichting en informatieverstrekking deel te nemen aan diaconale projecten. Jaarlijks wordt, na overleg met bijv. de clubleiding, een avond georganiseerd waarbij jongeren informatie krijgen over deze projecten. Deze informatie kan onder andere gegeven worden door organisaties die deze projecten organiseren en door jongeren die aan projecten deelgenomen hebben.

Ouderendiaconaat:

De diakenen richten hun aandacht ook op de ouderen. Deze groep neemt procentueel gezien toe in de gemeente.

Beleid:

De ouderenmiddag heeft ten doel om ouderen samen te brengen, zodat ze contact met elkaar blijven houden, het tegengaan van eenzaamheid en ze betrokken te laten zijn bij de gemeente. De diaconie wil onder het mom van 'omzien naar elkaar' meer invulling geven aan deze bijeenkomsten. In de afgelopen periode hebben we een aantal uitjes georganiseerd waarbij de ouderen met de bus mee konden en aansluitend een gezamenlijke maaltijd werd aangeboden. Dit doen we eenmaal per jaar en willen we blijven voortzetten.

Samenwerking met de diaconieën in Nieuwkoop:

Binnen Nieuwkoop zijn er enkele activiteiten die door meerdere diaconieën worden gedaan. In de 2016 hebben we gezamenlijk een noodfonds opgericht, vanuit een diaconale gedachte en voor alle inwoners van de burgerlijke gemeente Nieuwkoop.

Beleid:

De diakenen vinden het belangrijk dat de Nieuwkoopse kerken samenwerken om dat alleen gezamenlijk de vele diaconale werkzaamheden in onze burgerlijke gemeente verricht kunnen worden. De diakenen zullen actief blijven in het Noodfonds Nieuwkoop O.N.E. en dit initiatief van harte ondersteunen. In de komende periode zal gekeken worden of een vorm van Schuldhulpmaatje ook opgezet kan worden met de gezamenlijke kerken in Nieuwkoop.